

Verslag ontwikkelgesprek bacheloropleiding MBRT

Datum: 22 april 2024

Aanwezig vanuit de opleiding: opleidingsmanagers van de opleiding, hogeschooldocenten Basis, Onderzoek en Praktijkleren, twee docenten, voorzitters examencommissie en toetscommissie (in totaal negen personen)

Aanwezig vanuit het visitatiepanel: twee panelleden

Op de agenda van dit ontwikkelgesprek stond het onderwerp holistisch toetsen. De opleiding wilde de leden van het visitatiepanel vragen om mee te denken over een meer holistische manier van toetsing tijdens de opleiding en richting het beoogde eindniveau van de opleiding. Hieronder staat een samenvatting van relevante discussies en adviezen van de panelleden aan de opleiding.

Twee sporen/taelvelden

Het panel was ten tijde van de visitatie tevreden over het eindniveau, maar heeft toen aangegeven dat de opleiding twee sporen/taelvelden volgt: formatief handelen en summatief toetsen versus werken met datapunten, feedback en programmatisch toetsen.

Het panel adviseert de opleiding daarom om met elkaar het doel van de toetsing vast te stellen. Hierbij liggen twee opties voor;

- Het bewust en weloverwogen inzetten van toetsen als integraal onderdeel van het onderwijs, waarbij op basis van informatierijke beoordelingen (leerfunctie) zorgvuldige beslissingen (beslisfunctie) genomen worden over (het leren van) leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs wordt geoptimaliseerd.
- Toetsing met een summatieve functie, als sluitstuk van het onderwijs.

Formatief handelen en programmatisch toetsen

Hoe help je een student in zijn ontwikkeling en voorbereiding op een leven lang ontwikkelen? Als je de regie bij de student legt bij programmatisch toetsen, dan is het aan de student om met een gevuld portfolio te komen met bewust gekozen bewijsstukken die de ontwikkeling van de student, in relatie tot de leeruitkomst(en) aantonen. Als opleiding heb je een opdracht dat te faciliteren. Maak veel gebruik van werksessies, dan zet je de student echt aan; de student participeert actief en is eigenaar van het product dat hij maakt. Zorg voor voldoende en veilige begeleiding, gebruik goede en eenduidige taal en stimuleer studenten de zelfregulerende vaardigheden (verder) te ontwikkelen. Een leerteam met een goede feedbackcultuur helpt (dus weten: hoe geef je feedback, hoe gebruik je feedback).

Ga met elkaar na wat jullie visie op toetsen is en welk concept daarbij past. Programmatisch toetsen past bij wat jullie ontwikkeld hebben. Je kunt hierin formatief handelen inbedden. Dat zou je over de hele opleiding kunnen inzetten, ook bij eindniveau. Dat je in jaar 1 en 2 met kleinere eenheden (van minstens 10 EC) werkt, is handig; dat kun je verder uitbouwen naar grotere eenheden in jaar 3 en 4. Eerstejaars en tweedejaars studenten kunnen nog niet alles zelf regelen; ze hebben een gestructureerd curriculum nodig, waarin ze geprogrammeerd datapunten kunnen verzamelen. Als ze het curriculum volgen, dan weten ze dat ze kwantitatief voldoende datapunten kunnen verzamelen. Je kunt ook vrije ruimte in het portfolio inbouwen waarbij studenten zelfgekozen datapunten kunnen opnemen.

Je kunt ook kennis goed integreren in programmatisch toetsen. Kennis hoef je niet via een formatieve toets te toetsen, maar herhaling van theorie kan ook plaatsvinden bij het oefenen van vaardigheden of in de praktijk. Zo zijn er veel herhalings- en leerloops te realiseren rondom kennis. Je krijgt zo een betrouwbaarder beeld dan bij toetsing van theorie bij één formatief of summatief moment.

Je kunt het leren ondersteunen met kennisclips, over inleidende kennis, die een student thuis bestudeert en waarbij hij opdrachten maakt. Vervolgens is er een werkbijeenkomst gepland. Als je je niet hebt voorbereid, kun je onvoldoende meedoen tijdens de werkbijeenkomst en dit is terug te zien in de feedback op het product/proces (= datapunt). Tussentijds heb je als student met je coach voortgangsgesprekken. Daarin kan aan de orde komen waarom een student bijv. maar 5 datapunten heeft en niet 10 die hij had kunnen hebben. De student heeft de verantwoordelijkheid om zijn portfolio te vullen met datapunten.

Als je werkt met datapunten en programmatisch toetsen, dan is bij een datapunt het vierogenprincipe niet nodig. Belangrijk bij zowel datapunten (feedback door beoordelaars) als bij portfolio (feedback en beslissing door beslissers = besliscommissie) is kalibreren met beoordelingsformulieren. Afstemming is belangrijk, zowel op low, medium (coachgesprekken) als highstake niveau. Het vierogenprincipe is van belang bij de beslisfunctie; de highstake door de beslissers.

Afstudeerprogramma

De panelleden adviseren de opleiding om te overwegen met één onderwijseenheid in het afstudeerprogramma te werken. Leeruitkomsten kan de student dan in de stage of het praktijkgericht onderzoek integraal aantonen; je beoogt en creëert hiermee hopelijk een krachtige leeromgeving. Praktijkgericht afstudeeronderzoek hoeft ook niet per se een scriptie te zijn. En als de student zijn eindniveau borgt in een dossier met meer producten/bewijsstukken, dan hoeft je als opleiding ook geen CGI of eindgesprek meer te voeren. Dit is een ontwerpkeuze die je als opleiding maakt.

Het monitoren van de student en de student inzicht geven in zijn voortgang kan in gesprekken, bijv. halverwege en aan het einde van elke onderwijsperiode. Dat geeft studenten vaak al voldoende houvast om te weten waar ze staan en wat ze nog moeten doen.

Het panel vraagt zich nog wel af waarom de praktijkbegeleider alleen als adviseur wordt ingezet bij de beoordeling van de stage. Deze begeleider ziet de student acteren in de praktijk. Het panel zag bij de visitatie dat deze begeleiders adequate feedback geven. Het is mooi om een poule van begeleiders te hebben. Je kunt deze begeleiders ook examinerator maken. Wettelijk hoeft een examinerator niet in dienst van de Hanze te zijn. Je wilt wel kwaliteitseisen stellen, maar dat kan op verschillende manieren.

Tot slot

Het gesprek is als zeer waardevol getypeerd door de opleiding. De panelleden geven aan dat je als opleiding moed en lef nodig hebt om er echt voor te gaan. De panelleden wensen de opleiding veel succes.